

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Úvodná stránka](#) > [Zahraničné vzťahy](#) > [Európska únia a medzinárodné vzťahy](#) > [Koordínácia systémov sociálneho zabezpečenia](#) > [Základné princípy koordinácie](#)

Základné princípy koordinácie

Základnými princípmi koordináčnych predpisov sú: rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia, uplatnenie legislatívy/právneho poriadku vždy len jedného štátu, sčítanie dôb poistenia a export dávok do zahraničia.

1. 1) Rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia

Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, poberajú tie isté dávky a majú tie isté povinnosti podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu ako štátni príslušníci daného členského štátu. Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia na základe štátneho občianstva, a to aj v oblasti sociálneho zabezpečenia. Všeobecný princíp rovnosti zaobchádzania má osobitný význam pre pracovníkov, ktorí nebyvajú v členskom štáte, v ktorom pracujú, vrátane cezhraničných pracovníkov.

Súčasťou tohto princípu je aj rovnosť zaobchádzania pri dávkach, príjmoch, faktoch a udalostiach. Členské štáty sú povinné zohľadniť pri priznávaní a vyplácaní dávok sociálneho zabezpečenia všetky skutočnosti, ktoré sa stali v inom členskom štáte ako keby sa stali na území daného štátu, a sú rozhodujúce vo vzťahu k dávkam sociálneho zabezpečenia.

1. 2) Určenie uplatniteľnej legislatívy - uplatnenie legislatívy jedného štátu

Všeobecným pravidlom je, že sa na osobu v konkrétnom čase uplatňuje legislatíva len jedného štátu, takže príspevky resp. poistenie na sociálne zabezpečenie platí/odvádza osoba len v jednej krajine.

O právnom poriadku štátu, ktorý sa na osobu vzťahuje, rozhodujú inštitúcie sociálneho zabezpečenia a osoba nemá možnosť si vybrať, ktoré právne predpisy sa budú na ňu vzťahovať.

Hlava II - články 11 až 16 nariadenia 883/04 obsahujú ustanovenia, ktoré určujú pravidlá určovania príslušnosti k právnym predpisom, keď je osoba zamestnaná alebo samostatne zárobkovo činná, prípadne neaktívna. Pravidlá stanovené nariadením sú výlučné, záväzné a nadradené vnútroštátnym legislatívam - tak pre platenie príspevkov poisťného, ako aj pre poskytovanie dávok.

Koordinačné nariadenia sú primárne založené na princípe lex loci laboris, teda príslušnou legislatívou je legislatíva štátu, v ktorom je osoba zamestnaná alebo vykonáva samostatne zárobkovú činnosť. Pre osoby zamestnané vo viac ako jednom štáte, resp. zamestnané v jednom štáte a samostatne zárobkovo činné v inom štáte atď., existujú osobitné pravidlá.

Osoba, podlieha právnym predpisom len jedného členského štátu - Článok 11 ods. 1 nariadenia 883/04.

Zamestnanci a samostatne zárobkovo činné osoby podliehajú zásadne právnym predpisom toho členského štátu, v ktorom vykonávajú svoje zamestnanie alebo samostatnú zárobkovú činnosť - čl. 11 ods. 3, písm. a) nariadenia 883/04.

Neaktívne osoby, dôchodcovia podliehajú podliehajú právnym predpisom členského štátu bydliska - čl. 11 ods. 3 písm. e).

Zamestnanci, ktorých ich zamestnávateľ vyšle do iného členského štátu, aby tam v jeho mene vykonávali prácu, naďalej podliehajú právnym predpisom vysielajúceho členského štátu po dobu najviac 24 mesiacov. V takomto prípade hovoríme o tzv. vysielaní. Podobné ustanovenia platia aj pre samostatne zárobkovo činné osoby - článok 12 nariadenia 883/04.

Určovanie jednej príslušnej legislatívy v prípadoch vykonávania činností v dvoch alebo viacerých členských štátoch upravuje článok 13 nariadenia 883/04.

Dva alebo viac členských štátov, príslušné orgány týchto štátov alebo úrady určené týmito orgánmi môžu v zmysle čl. 16 spoločnou dohodou upraviť výnimky z článkov 11 až 15 v záujme určitých osôb alebo určitých kategórií osôb.

1. 3) Úhrn dôb poistenia - zachovanie práv počas ich nadobúdania

Nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré zabezpečujú, že pre nadobudnutie práva na dávky treba tam, kde to pripadá do úvahy, započítať poistné obdobia dosiahnuté v iných členských štátoch, to znamená pri rozhodovaní o dávke sociálneho zabezpečenia sa zohľadnia v prípade potreby aj predchádzajúce obdobia, keď bola osoba poistená, pracovala alebo bývala v iných členských štátoch.

1. 4) Zásada exportovateľnosti - upustenie od pravidiel bydliska

Ak máte nárok na peňažné dávky v jednej krajine, vo všeobecnosti vám môžu byť vyplácané aj keď žijete v inej krajine. Táto zásada sa označuje ako zásada exportovateľnosti (možnosť prenosu nároku na dávku do iného štátu).

Peňažné dávky splatné podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov nepodliehajú žiadnemu zníženiu, zmenám a doplneniam, pozastaveniu, odňatiu alebo odobratiu na základe skutočnosti, že príjemca alebo jeho rodinní príslušníci majú bydlisko v inom členskom štáte, ako je štát, kde sa nachádza inštitúcia zodpovedná za poskytovanie dávok.

1. 5) Zamedzenie súbehu dávok

Pokiaľ nie je ustanovené inak, koordinačné nariadenia nepriznávajú ani nezachovávajú nárok na niekoľko dávok toho istého druhu za jednu a tú istú dobu povinného poistenia.

Správca obsahu a technický prevádzkovateľ web sídla: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Špitálska 4,6,8 Bratislava 816 43 | Tel.:+421 2 2046 0000 | web@employment.gov.sk | [Informácie o web sídle](#)